

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

42 השביעי, ואחר כך עמדו שבעה צדיקים, החל מאברהם אבינו שהוריד את
43 השכינה מהרקיע השביעי לשישי, וכן הלאה, עד משה רבינו, השביעי,
44 שהוריד את השכינה למטה בארץ בהקמת המשכן. ומכאן שהשראת
45 השכינה בעולם באמצעות המשכן היא עניין כללי, ולכן הציווי על כך

נאמר במעמד "כל עדת בני ישראל".
47 והנה אף-על-פי שהמשכן

הוא ענין כללי, ויש בו נקודה

אחת עיקרית ומרכזית (השראת

השכינה בעולם) מכל-מקום

נחלק לכמה מדרגות פרטיות

שונות זו מזו, חצר אהל מועד,

אוהל מועד עצמו שקדושתו נעלית

מקדושת החצר וקדש הקדשים⁷

שקדושתו נעלית עוד יותר, שג'

בחינות אלו הם פנגד ג'

החלוקות הכלליות שבכללות

ההשתלשלות⁸, של האור האלוקי

מלמעלה למטה מדרגה לדרגה באופן

שכל הדרגות אחוזות זו בזו כחוליות

של שרשרת ועל כללות סדר

ההשתלשלות נאמר בוהר תלת

עלמין אינון, שלוש עולמות הן,

כלומר שאמנם מדובר במדרגות רבות

אבל באופן כללי הן נחלקות לשלושה

עולמות, שלושה סוגים ודרגות

כלליות שהם האחד עולמות

האין-סוף שלפני האצילות

בהם האור האלוקי מאיר ללא גבול,

השני עולם האצילות הראשון

והעליון מבין העולמות המוגדרים

והמוגבלים, והשלישי עולמות

בריאה-צירה-עשיה⁹ שבהם

עניין הגבול וההגדרה הוא הרבה יותר

מעולם האצילות.

וכן מצונו בעניין נוסף במשכן שעם

היותו עניין אחד כללי, היו בו חילוקי

דרגות שונות:

78 וְגַם בְּיָרִיעוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת מְקִיפִים פְּדוּעַ, האור האלוקי מאיר

79 ומתגלה בשתי צורות – 'מקיף' מלמעלה בדרך כלל, מכלי התייחסות פרטנית

80 למקבלי האור, ו'פנימי' – בהתלבשות במקבלי האור באופן פנימי ופרטני,

81 ולגבי השראת השכינה וההתגלות האלוקית במשכן, היגיעות ששימשו כסיוע

82

1 וַיִּקְהַל¹ מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם

2 אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אִתְּכֶם.² הִנֵּה מֶה

3 שֶׁפָּתוּב אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ג', קָאֵי כוונת הפסוק באמרו

4 "אלה הדברים" היא בפשטות הפתובים לפי פשוטו של מקרא על

5 ציווי מעשה המשכן שעליו

6 מדובר בפסוקים הבאים, אלא

7 שהקדים להם משה רבינו לבני

8 ישראל אזהרת שבת כמו שנאמר

9 בפסוק הבא "ששת ימים תעשה

10 מלאכה וביום השביעי יהיה לכם

11 קודש שבת שבתון..." למלאכת

12 המשכן שעליה מדובר מיד לאחר

13 הדברים על השבת לומר ללמד

14 שאינו דוחה את השבת³ ואין

15 לעסוק במלאכת המשכן בשבת.

16 ולכן הוצרך לזה למסירת

17 הדברים הללו על קדושת השבת ועל

18 כך שמלאכת המשכן אינה דוחה שבת

19 הקהלת כל עדת בני ישראל,

20 ופרשה זו נאמרה במעמד כל בני

21 ישראל פי המשכן הוא ענין

22 כללי ששייך לכללות ישראל,

23 ולכן דברים שקשורים בו נאמרו

24 במעמד כל ישראל שהרי ענין

25 המשכן הוא ושכנתי

26 בתוכם⁴, כנאמר בפרשת תרומה

27 "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"

28 ואמרו חכמינו ז"ל כי מלשון הכתוב

29 "בתוכם" (אף שהמשכן הוא לשון

30 יחיד ואם כן היה צריך לומר "ושכנתי

31 בתוכי") יש ללמוד שהכוונה להשראת

32 השכינה בתוך כל אחד ואחד מישראל

33 ובכללות יותר הכוונה להשראת

34 השכינה בעולם כולו כמו שהיה

35 בתחלת הבריאה, לפני חטא עץ

36 הדעת פאשר עולם על מילואו

37 נבא⁵, בתחילת הבריאה העולם היה שלם ללא חסרון רוחני שיעקר

38 שכינה בתחתונים היתה⁶ כדברי חכמינו ז"ל (הובאו ונתבאר

39 באריכות במאמרי "באתי לגני") שבתחילת עיקר השראת והתגלות השכינה

40 היתה דווקא בעולם הזה התחתון, אלא שלאחר מכן בגלל החטאים השכינה

41 נסתלקה ועלתה מהארץ לרקיע הראשון וממנו לשני וכן הלאה עד לרקיע

בס"ד. שבת פרשת ויקהל, פרשת שקלים, מברכים החודש אדר-שני, ה'תשי"ט

(הנחה בלתי מוגה)

1 וַיִּקְהַל¹ מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר

2 אֲלֵיהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אִתְּכֶם.² הִנֵּה מֶה

3 שֶׁפָּתוּב אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ג', קָאֵי בפשטות הפתובים על ציווי

4 מעשה המשכן, אלא שהקדים להם אזהרת שבת

5 למלאכת המשכן לומר שאינו דוחה את

6 השבת³. ולכן הוצרך לזה הקהלת כל עדת בני

7 ישראל, פי המשכן הוא ענין כללי ששייך

8 לכללות ישראל, שהרי ענין המשכן הוא ושכנתי

9 בתוכם⁴, כמו שהיה בתחלת הבריאה, פאשר

10 עולם על מילואו נבא⁵, שיעקר שכינה

11 בתחתונים היתה⁶.

12

13 וְהִנֵּה אף-על-פי שהמשכן הוא ענין כללי,

14 מכל-מקום נחלק לכמה מדרגות, חצר

15 אהל מועד, אוהל מועד וקדש הקדשים⁷, שג'

16 בחינות אלו הן פנגד ג' החלוקות הכלליות

17 שבכללות ההשתלשלות⁸, תלת עלמין אינון,

18 שהם עולמות האין-סוף שלפני האצילות, עולם

19 האצילות ועולמות בריאה-צירה-עשיה⁹. וגם

20 ביריעות שהם בחינת מקיפים פדוע, מכל-

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

1) על רשימת ההנחה שבארכיון ספריית אגודת חסידי חב"ד – תיקן כ"ק אדמו"ר שליט"א כמה תיקונים בכת"ק (המו"ל).

2) ריש פרשתנו (לה, א.) 3. פרש"י שם, ב. 4. תרומה כה, ח. 5. ראה ב"ר פי"ד, ז. פי"ג, ג. 6. ב"ר פי"ט, ז. ויש"ן. 7) רמב"ם

הל' ביהב"ח פ"א ה"ה. 8) ראה אוה"ת פרשתנו (ויקהל) ע' ב'קצה. וראה סה"מ תרס"ג ע' נא. 9) זח"ג קנט, א וברמ"ז שם.